

**VÉRADÓK
NYILVÁNTARTÁSA,
VÉRADÁS ELŐTTI KIVIZSGÁLÁSA
ÉS A TELJES VÉR VÉTELE**

Felelős kiadó: dr. Miskovits Eszter az OVSZ főigazgatója
Technikai szerkesztő: dr. Jenei Béla

ISBN 978-963-88164-1-2
ISSN 1416-3152

© OVSZ Budapest, 2009

**VÉRADÓK
NYILVÁNTARTÁSA,
VÉRADÁS ELŐTTI
KIVIZSGÁLÁSA
ÉS A TELJES VÉR VÉTELE**

*Az OVSZ módszertani levele
2. kiadás*

Szerkesztők

dr. Szabó Zsuzsanna

Barótiné dr. Tóth Klára
dr. Hoffer Izabella
dr. Jenei Béla
dr. Kalász László

Kovács Erzsébet
dr. Lázár Mária
dr. Nagy Sándor

Országos Vérellátó Szolgálat, Budapest 2009

SOROZATSZERKESZTŐ
dr. Nagy Sándor

A 323/2006 (XII.23.) számú Kormány rendelet előírásainak figyelembevételével, a jogszabály 5.§ (2.) /e, pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az Országos Vérellátó Szolgálat Központ, a Transzfuziológiai, Hematológiai Szakmai Kollégium és az Egészségügyi Minisztérium jóváhagyásával, kiadja a **„Véradók nyilvántartása, véradás előtti kivizsgálása és a teljes vérvétele”** című módszertani levelet.

Budapest, 2009.

dr. Miskovits Eszter sk.
főigazgató

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS.....	7
2.	A VÉRADÓ TÁJÉKOZTATÁSA, AZONOSÍTÁSA ÉS ADATAINAK ELLENŐRZÉSE.....	7
2.1.	A véradó előzetes tájékoztatása	7
2.2.	A véradó adatainak felvétele és azonosítása.....	7
2.3.	Folyadék és szénhidrát bevitel.....	8
2.4.	A véradó tájékoztatása és a kérdőív kitöltése	8
3.	A VÉRADÓ NYILVÁNTARTOTT ADATAI	9
3.1.	A véradó és a véradás nyilvántartott adatai	9
3.2.	Kiegészítő adatok.....	10
3.3.	A véradó adatainak kezelése.....	10
4.	KIVIZSGÁLÁS TELJES VÉR ADÁSA ELŐTT	10
4.1.	Laboratóriumi vizsgálatok	10
4.2.	Orvosi vizsgálat	10
4.3.	A véradó elutasítása.....	12
5.	A VÉRADÁSRA VALÓ ALKALMASSÁG.....	12
5.1.	A véradásra való alkalmasság alapfeltételei	12
5.2.	A véradási időközök	13
6.	A TELJES VÉR VÉTELE.....	13
6.1.	Általános szabályok.....	13
6.2.	Validáció.....	14
6.3.	Vérvételhez szükséges felszerelések és eszközök.....	14
6.4.	A vérvétel higiénés feltételei	14
6.5.	Vérvétel előtti teendők.....	15
6.6.	A vérvétel előkészítése	15
6.7.	A vér levétele.....	15
6.8.	Vérvétel utáni teendők.....	17

1. BEVEZETÉS

1.1.1. Jelen módszertani levél minden olyan intézményre, osztályra, egységre vonatkozik, ahol vérkészítmény előállítás céljából vérgyűjtés történik. Nem vonatkozik az autotranszfúziós és aferezises vérvételekre, melyeket külön módszertani levél szabályoz.

1.1.2. A módszertani levél alapján minden vérgyűjtést végző egységnek írott eljárásrendet kell készítenie.

2. A VÉRADÓ TÁJÉKOZTATÁSA, AZONOSÍTÁSA ÉS ADATAINAK ELLENŐRZÉSE

2.1. A véradó előzetes tájékoztatása

2.1.1. A véradó tájékoztató anyagnak tartalmaznia kell a véradás feltételeit, életkori korlátait, és azt, hogy milyen okmányok szükségesek a véradásához.

2.1.2. A véradás szervezése során az előzetes tájékoztatás terjedjen ki arra, hogy a donor véradás előtt értekezzen, és fogyasszon folyadékot.

2.2. A véradó adatainak felvétele és azonosítása

2.2.1. A véradásra jelentkező személyazonosságát hitelt érdemlő módon meg kell állapítani. Erre a célra olyan arcképes igazolvány alkalmas, amely az illető személy nevét és születési idejét is tartalmazza:

- 2.2.1.1. személyi igazolvány,
- 2.2.1.2. útlevél,
- 2.2.1.3. jogosítvány,
- 2.2.1.4. diákigazolvány.

A véradónak minden véradás alkalmával be kell mutatnia lakóhelyét, ennek hiányában tartózkodási helyét, és társadalombiztosítási jelét (TAJ), vagy az ezzel egyenértékű, egészségbiztosítási jogviszonyt igazoló iratát.

Magyarul nem beszélő véradó jelentkezését abban az esetben lehet elfogadni, ha a véradás során szükséges kommunikáció biztosítható, akár tolmács segítségével, a véradó írásos beleegyező nyilatkozata alapján.

2.2.2. Véradási szándékkal a véradás helyszínén megjelenő új donor személyi és véradásra vonatkozó adatait a jelentkezéskor rögzíteni, a már nyilvántartásban szereplő véradó adatait egyeztetni kell.

Véradási szándéknak kell tekinteni, ha a jelentkező az adminisztrátor részére a személyazonosságát igazoló iratot átadta.

2.2.3. Az adatfelvételt végző dolgozónak a jelentkező részére ki kell nyomtatnia a véradó bizonylatot, és az adatok ellenőrzését aláírásával igazolnia kell. A bizonylatot át kell adni a donornak.

2.2.4. A vérvételi eljárás során a donor azonosítását a véradó bizonylat adatai alapján kell elvégezni oly módon, hogy a donortól meg kell kérdezni nevét és születési dátumát.

2.2.5. A véradó bizonylat kinyomtatása után közvetlenül a kivizsgáló orvoshoz kell irányítani a véradót ha:

- 2.2.5.1. érvényben lévő kiszűrése van,
- 2.2.5.2. életkora, vagy a véradások gyakorisága miatt nem adhat vért,
- 2.2.5.3. az adatfelvételt végző dolgozóban az alkalmatlanság egyértelmű gyanúja merül fel.

A véradóval az alkalmatlanságot kizárólag orvos közölheti!

2.3. Folyadék és szénhidrát bevitel

2.3.1. A véradó számára, a donorbizonylat átadásával egy időben, biztosítani kell legalább 5 dl alkoholmentes italt, süteményt vagy édességet. A véradó figyelmét fel kell hívni a folyadék és a szénhidrát bevitel jelentőségére.

2.4. A véradó tájékoztatása és a kérdőív kitöltése

2.4.1. A véradásra jelentkező személyt a vonatkozó jogszabály szerint szóban és írásban tájékoztatni kell a véradás folyamatáról.

2.4.2. A véradóval ismertetni kell a véradással kapcsolatos esetleges szövődményeket, azok megelőzési módját, valamint a véradás előtt és után elvégzendő vizsgálatokat. Az egységes tájékoztatás érdekében az „Előzetes tájékoztató véradók részére” című nyomtatványt kell használni (lásd: OVSZ hatályos eljárás utasítás). Amennyiben a donornak kérdései vannak, azt az orvosi vizsgálat során felteheti.

2.4.3. Az előzetes tájékoztató alapján a véradónak minden véradás alkalmával nyilatkoznia kell arról, hogy hozzájárul:

- 2.4.3.1. személyes és egészségügyi adatainak nyilvántartásba vételéhez, azok jogszabály szerinti kezeléséhez,
- 2.4.3.2. kivizsgálásához,
- 2.4.3.3. ahhoz, hogy tőle vért vegyenek.

A véradónak írásban nyilatkoznia kell arról is, hogy vére tudomása szerint gyógyítási célra felhasználható („Nyilatkozat” lásd: OVSZ hatályos eljárás utasítás).

2.4.4. A véradó kórtörténetére és általános egészségi állapotára vonatkozó információk dokumentálása érdekében az egységes „Véradói kérdőív”-et (lásd: OVSZ hatályos eljárás utasítás) minden véradásra jelentkezővel ki kell tölteni.

2.4.5. Amennyiben a donor segítséget kér a kérdőív kitöltéséhez, arra kizárólag a kivizsgáló orvos illetékes, az orvosi vizsgálat során.

3. A VÉRADÓ NYILVÁNTARTOTT ADATAI

3.1. A véradó és a véradás nyilvántartott adatai

3.1.1. Személyi adatok:

- 3.1.1.1. név,
- 3.1.1.2. lakóhely,
- 3.1.1.3. születési időpont,
- 3.1.1.4. anyja neve,
- 3.1.1.5. társadalombiztosítási azonosító jel (TAJ), vagy azzal egyenértékű egészségbiztosítási viszonyt igazoló irat azonosító kódja,
- 3.1.1.6. a véradó egyedi OVSZ azonosító száma.

3.1.2. A véradás előtt végzett vizsgálatok adatai:

- 3.1.2.1. vérnyomás,
- 3.1.2.2. pulzus szám,
- 3.1.2.3. hemoglobinszint,
- 3.1.2.4. az új véradónál végzett, csak az antigén meghatározáson alapuló ún. klinikai („egyoldalas”) vércsoportvizsgálat eredménye,
- 3.1.2.5. testtömeg (a véradó tömegét bemondás alapján kell rögzíteni, kérdéses esetben meg kell mérni).

3.1.3. Véradáshoz kapcsolódó adatok:

- 3.1.3.1. véradáshely (intézmény, lakhely),
- 3.1.3.2. az AB0 és Rh D vércsoport, Rh fenotípus és Kell antigén,
- 3.1.3.3. a szűrő vizsgálatok, és ha van, a konfirmálás eredménye és időpontja,
- 3.1.3.4. az utolsó véradás dátuma, valamint az elmúlt 365 nap véradásainak száma és időpontja (év, hó, nap) a vérvételi típus megjelölésével (teljes vér, plazmaferezis, trombocita ferezis, vörösvérsejt ferezis stb.),
- 3.1.3.5. véradások száma és időpontja (év, hó, nap), vérvételi típusonként (teljes vér, plazmaferezis, trombocita ferezis, vörösvérsejt ferezis stb.),
- 3.1.3.6. a véradások során levett vér (vérkomponens) vérvételi azonosító száma,
- 3.1.3.7. a véradásra való alkalmatlanság oka és időtartama.

3.2. Kiegészítő adatok

- 3.2.1.1. a vállalt véradás típus,
- 3.2.1.2. a véradásra történő hívhatóság (készlet) adatai,
- 3.2.1.3. a véradó lakóhelye, tartózkodási helye, illetve értesítési címe (munkahely, e-mail cím, stb.),
- 3.2.1.4. telefonszámok,
- 3.2.1.5. egyéb vizsgálati eredmények értéke és időpontja (összfehérje, IgG, HLA, stb.),
- 3.2.1.6. a véradás szempontjából fontos anamnesztikus adatok (előző rosszullét, rossz véna stb.),
- 3.2.1.7. a véradásért kapott elismerések,
- 3.2.1.8. az irányított véradás adatai.

3.3. A véradó adatainak kezelése

3.3.1. A rendelkezések értelmében az adatokat az utolsó megjelenéstől számított 30 évig meg kell őrizni.

3.3.2. A véradótoborzásban részt vevő társadalmi szervezetek részére a véradó személyes adatai csak írásos beleegyezésével, a mindenkor érvényes jogszabályok figyelembe vételével adhatók át.

4. KIVIZSGÁLÁS TELJES VÉR ADÁSA ELŐTT

4.1. Laboratóriumi vizsgálatok

4.1.1. A laboratóriumi vizsgálat előtt el kell végezni a véradó azonosítását.

4.1.2. Minden véradás előtt el kell végezni a véradó hemoglobin szintjének vizsgálatát standardizált és folyamatosan ellenőrzött módszerrel.

4.1.3. Új véradónál el kell végezni az ABO vércsoport antigén vizsgálatot, ún. klinikai („egyoldalas”) módszerrel.

Ha a véradó vércsoport-szerológiai eredménye már rögzítve van, akkor klinikai ABO vércsoport vizsgálatot nem kell végezni.

4.1.4. Az elvégzett vizsgálatok eredményét a véradó bizonylaton fel kell tüntetni, és a vizsgálatot végző személynek alá kell írni.

4.1.5. Bármilyen további vizsgálatot, megfelelő tájékoztatás után, a véradó írásbeli hozzájárulásával lehet végezni.

4.2. Orvosi vizsgálat

4.2.1. A véradásra való alkalmasság eldöntése orvosi feladat, melynek során az anamnézis és az elvégzett vizsgálatok alapján a véradó, a

recipiens és az egészségügyi dolgozók egészségvédelmét egyaránt figyelembe kell venni.

4.2.2. A megfelelő orvosi kivizsgálás érdekében különálló helyiséget, vagy elkülönített területet kell biztosítani.

4.2.3. Az orvosi vizsgálat előtt el kell végezni a véradó azonosítását.

4.2.4. A véradó anamnézisének felvételére az egységes kérdőívet kell alkalmazni (lásd: OVSZ hatályos eljárás utasítás). A kérdőív hiánytalan és egyértelmű kitöltése a véradás feltétele. Ha a véradó hiányosan vagy félreérthetően töltötte ki a kérdőívet, akkor azt a kivizsgáló orvos előtt kell javítania és a javításokat aláírnia.

4.2.5. A véradó által szedett gyógyszerek az alkalmasságot befolyásolhatják:

4.2.5.1. tilos gyógyítási célra vért venni attól a donortól, aki teratogén kockázatú gyógyszert szedett,

4.2.5.2. véralvadásgátló gyógyszer szedése esetén, alapbetegségétől függetlenül, ki kell zárni a véradót,

4.2.5.3. ha a szedett gyógyszer véradásból kizáró alapbetegsége utal (például antibiotikumok, daganat ellenes szerek, antiepileptikumok), akkor a betegség szerinti kódon kell kiszűrni a donort,

4.2.5.4. amennyiben az alapbetegség nem indokolja a kizárást, de az alkalmazott gyógyszer a vérkészítmény minőségét befolyásolja (trombocita aggregációt gátló gyógyszerek), a gyógyszereszedést a bizonylaton jelölni kell,

4.2.5.5. amennyiben nincs kizáró alapbetegség, önmagában gyógyszereszedés miatt nem kell kiszűrni a véradót (például vitaminok, hashajtó, vérnyomáscsökkentő gyógyszerek esetében).

4.2.6. A véradót meg kell kérdezni esetleges bőrfertőtlenítő szer érzékenységéről.

4.2.7. Az orvosi vizsgálat terjedjen ki a következőkre:

4.2.7.1. a vizsgált személy általános és higiénés állapotának felmérése,

4.2.7.2. a bőr és a nyálkahártyák, különös tekintettel a lehetséges típusos injekciós helyek megtekintése,

4.2.7.3. vérnyomás és pulzus vizsgálata,

4.2.7.4. szív és tüdő meghallgatása.

4.2.8. A vizsgálat során felmerült információk alapján az orvosi vizsgálat kiegészíthető az alábbiakkal:

- 4.2.8.1. lázmérés,
- 4.2.8.2. testtömeg mérés,
- 4.2.8.3. máj és lép tapintás,
- 4.2.8.4. nyaki nyirokcsomó tapintás.

4.2.9. Elfogadható, ha a véradó vérnyomását, pulzusát, hőmérsékletét, testtömegét erre képesített szakdolgozó állapítja meg. Ebben az esetben a véradó bizonylatot a megfelelő helyen alá kell írnia.

4.2.10. A kivizsgálást követően az orvos dönt a véradásra való alkalmasságról, vagy kizárásról, amit a véradó bizonylaton aláírásával dokumentál.

4.3. A véradó elutasítása

4.3.1. Ha a véradó alkalmatlan véradásra, az orvosnak ki kell zárnia.

4.3.2. A kizárás kódját és időtartamát fel kell tüntetni a véradó bizonylaton.

4.3.3. Az orvosnak tájékoztatnia kell a véradót a kizárás okáról, időtartamáról és követendő eljárásról.

4.3.4. A tájékoztatás megtörténtét a véradó a bizonylaton aláírásával igazolja.

5. A VÉRADÁSRA VALÓ ALKALMASSÁG

5.1. A véradásra való alkalmasság alapfeltételei

5.1.1. Az a donor alkalmas teljes vér adására, aki az alábbi szempontoknak megfelel:

- 5.1.1.1. életkor:
  - ◆ első véradás esetén: 18-60. életév között,
  - ◆ rendszeres véradás esetén: a felső korhatár 65. életév, amelytől dokumentált egyedi orvosi döntéssel el lehet térni;
- 5.1.1.2. testtömeg: legalább 50 kg;
- 5.1.1.3. pulzus: szabályos ritmus, percenként legalább 50, legfeljebb 100;
- 5.1.1.4. vérnyomás:
  - ◆ systoles érték 100 és 180 Hgmm között,
  - ◆ diastolés érték 100 Hgmm alatt;
- 5.1.1.5. hemoglobin:
  - ◆ nőknél legalább 125 g/l,
  - ◆ férfiaknál legalább 135 g/l.

5.2. A véradási időközök

- 5.2.1. A véradó egészségének védelme érdekében:
- 5.2.1.1. két teljes vér vétele között legalább 56 napnak kell eltelni (a véradási időközök számításánál az 1 - 404 ml közötti sikertelen vérvételt teljes vér adásnak kell tekinteni);
  - 5.2.1.2. a lehetséges teljes vér adások száma 365 naponként:
    - ◆ nőknél legfeljebb négy,
    - ◆ férfiaknál legfeljebb öt;
  - 5.2.1.3. plazma-, vagy trombocitaferezist követően teljes vér vétele (vagy eritrocita ferezis) 48 óra múlva végezhető.
  - 5.2.1.4. teljes vér vétele, aferezises vörösvérsejt vérgyűjtés, vagy egyéb aferezis során történt sikertelen vörösvérsejt visszaadást követően, vörösvérsejtvesztéssel nem járó aferezist (trombocita-, plazmaferezis), 30 nap múlva lehet végezni;
  - 5.2.1.5. teljes vér vétele, és két egységes eritrocitaferezis között legalább 90 napnak kell eltelni;
  - 5.2.1.6. két egységes eritrocitaferezis után teljes vér vétele, vagy újabb két egységes eritrocita ferezis 180 nap múlva végezhető.

6. A TELJES VÉR VÉTELE

6.1. Általános szabályok

- 6.1.1. A vérvétel körülményeinek meg kell felelni az általános egészségügyi és biztonsági feltételeknek, úgy a véradó, mint a vért vevő szempontjából. Biztosítani kell:
- 6.1.1.1. a megfelelő hőmérsékletet, világítást és szellőzést, általános tisztaságot, víz és áramellátást, elérhető helyen mosdót és WC-t,
  - 6.1.1.2. a várható véradó forgalomnak megfelelő méretű munkaterületet, ki- és berakodási lehetőséget, védett, jól megvilágított területet.
- 6.1.2. Gyógyítási célra vért csak az orvosi vizsgálaton alkalmasnak talált véradótól szabad venni.
- 6.1.3. Vénpunkciót csak egészségügyi szakképzettséggel és megfelelő gyakorlattal rendelkező, írásban meghatalmazott személy végezhet.
- 6.1.4. Gyógyítási célra vért kizárólag az OVSZK minőségbiztosítási osztálya által jóváhagyott típusú és gyártási számú többrészes műanyag vérvételi zsákrendszerbe lehet levenni.

6.2. Validáció

- 6.2.1. Validációval igazolni kell, hogy:
- 6.2.1.1. a donorkar fertőtlenítési eljárás hatékony,
  - 6.2.1.2. a vér levételekor alkalmazott módszer az alvadásgátló oldat és a vér megfelelő keveredését biztosítja,
  - 6.2.1.3. az alkalmazott módszerrel az előírt korlátok közötti vérmennyiség kerül levételre,
  - 6.2.1.4. a szállítási/tárolási módszerrel az adott körülmények között az előírt hőmérsékleti követelmények teljesülnek.
- 6.2.2. A mindennapi gyakorlat során a validált módszertől nem szabad eltérni.

6.3. Vérvételhez szükséges felszerelések és eszközök

- 6.3.1. A vérvétel helyszínén rendelkezésre kell állni az alábbi felszereléseknek és eszközöknek:
- 6.3.1.1. vérvételi ágyak (vagy dönthető háttámlájú székek),
  - 6.3.1.2. állvány, vagy asztalka a fertőtlenítőszer, vérvételi mérleg és a kémcsőtartó elhelyezésére,
  - 6.3.1.3. asztalok és székek a tervezett véradó létszámnak megfelelően,
  - 6.3.1.4. műanyag vérvételi zsákrendszer,
  - 6.3.1.5. vérvételi mérlegek,
  - 6.3.1.6. érfogók, ollók,
  - 6.3.1.7. vérminta vételére szolgáló kémcsövek,
  - 6.3.1.8. kémcsőállványok,
  - 6.3.1.9. csőhegesztő készülék,
  - 6.3.1.10. steril kötszer, steril géz, ragtapasz,
  - 6.3.1.11. karleszorító,
  - 6.3.1.12. tisztító hatással is rendelkező bőrfertőtlenítő oldat, a donor karjának fertőtlenítéséhez,
  - 6.3.1.13. védőtasak, a vért tartalmazó zsákrendszer csomagolására,
  - 6.3.1.14. vértároló szállító rendszer,
  - 6.3.1.15. védőkesztyű.

6.4. A vérvétel higiénés feltételei

- 6.4.1. A használt eszközöket és bútorokat naponta, illetve szennyeződés esetén azonnal tisztítani és fertőtleníteni kell. A vérrel szennyeződött textíliát rögtön cserélni kell.
- 6.4.2. Az alkalmazott fertőtlenítőszer elírásait pontosan be kell tartani. A donor karjának fertőtlenítésére alkalmazott fertőtlenítőszer behatási

idejét, a használati utasítás alapján, meg kell határozni. Csak az OEK által engedélyezett szer használható.

6.4.3. Étkezés, dohányzás, állatok jelenléte a közvetlen vérvételi területen tilos.

6.4.4. A vérrel szennyeződött hulladékot a hatályos előírásoknak megfelelő módon kell gyűjteni és megsemmisíteni.

6.5. Vérvétel előtti teendők

6.5.1. A használt anyagokat és eszközöket a vérvétel előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell.

6.5.2. A vérzsák előkészítése előtt el kell végezni a véradó azonosítását.

6.5.3. A vérvétel előtt a vérvételi zsákrendszer minden tagját, a készítmény minták csőszakaszait, továbbá a véradó bizonylatot és a vérminta csöveket az erre vonatkozó utasításnak megfelelő címkékkel és jelölésekkel kell ellátni. (A véradó nevét tilos feltüntetni a vérvételi zsákon, vagy a mintákon.)

6.5.4. A visszakövethetőség érdekében a véradó bizonylaton jelölni kell az alkalmazott zsákrendszer típuskódját és gyártási számát.

6.6. A vérvétel előkészítése

6.6.1. A vérvételt félig fekvő, vagy fekvő, a véradó számára kényelmes helyzetben kell végezni.

6.6.2. A vérvétel kizárólag fertőtlenített kézzel, kesztyűben végezhető.

6.6.3. A vérvételhez a véradó beleegyezésével, a legalkalmasabb vénát kell kiválasztani.

6.6.4. Fertőtlenítés előtt a véradó karját a tervezett szúrás környékén meg kell tisztítani kb. 10 cm átmérőjű területen. A megtisztított bőrfelületet validált módszerrel fertőtleníteni kell. **A vérvétel helyét a fertőtlenítés után megérinteni tilos!**

6.7. A vér levétele

6.7.1. A véna megszúrása előtt el kell végezni a véradó azonosítását, valamint ellenőrizni kell a vérvételi sorszám azonosságát a donorbizonylaton, a vérzsák rendszeren és a mintacsöveken.

6.7.2. Sikertelen vénapunkció esetén a beavatkozás, a véradó beleegyezése alapján, új donorbizonylat nyomtatása után, új vérvételi zsákrendszer, új vérmintacső és címke alkalmazásával, egyszer ismétlődő.

- 6.7.3. A vérvétel megkezdésének időpontját a véradó bizonylatra rá kell írni.
- 6.7.4. A vér és a véralvadásgátló folyamatos keverését a vérvétel teljes időtartama alatt biztosítani kell.
- 6.7.5. A vérvétel szabályos időtartama legfeljebb 12 perc. Ennél hosszabb időtartam esetén a levett vér készítmény előállításra alkalmatlan.
- 6.7.6. Egy véradás alkalmával $450 \text{ ml} \pm 10\%$ ($475 \text{ g} \pm 10\%$) teljes vér vehető le a véradótól. Az egy véradás alkalmával levett vérmennyiség (mintacsövekkel együtt) nem haladhatja meg a feltételezett keringő vérvo-lumen 13 %-t.
- 6.7.7. A kivizsgáláshoz szükséges vérmintákon túlmenően további min-tavétel csak az OVSZ főigazgatójának engedélyével, megfelelő felvilágosí-tás után, a donor hozzájárulásával történhet.
- 6.7.8. Ha gyanú van arra, hogy artéria szűrés történt, a vérvételt meg kell szakítani. és fokozott figyelmet kell fordítani a szűrőcsatorna ellátására.
- 6.7.9. A vérvétel ideje alatt a véradót meg kell figyelni, és elérhető or-voosi felügyeletet kell biztosítani. Ha a véradónál a vérvétel során reakció (pl. kollapszus, konvulzió) lép fel, a vérvételt meg kell szakítani, és a vér-adót orvosi ellátásban kell részesíteni. A reakció fellépését és az alkalmazott kezelést dokumentálni kell.
- 6.7.10. A vérvételi zsákrendszer használati utasításának megfelelően, az előírt utólagos laboratóriumi vizsgálatokhoz, kémcsövekbe vérmintákat kell venni.
- 6.7.11. A tű eltávolítása előtt a vérvételi csőszakaszt érfogóval le kell zárni.
- 6.7.12. A tű eltávolítása után a szűrés helyére steril nyomókötést kell helyezni. Meg kell kérni a véradót, hogy karját átfogva, hüvelykujjával kb. 10 percig szorítsa a nyomókötést.
- 6.7.13. A véradó bizonylatra rá kell írni a vérvétel befejezésének időpont-ját, és a szűrést végző személy lássa el kézjegyével a bizonylatot.

6.8. Vérvétel utáni teendők

6.8.1. A véradót véradás után néhány percig fektetni kell, és a következő tanácsokkal kell ellátni:

- 6.8.1.1. A vérvételi szűrést lezáró kötést legalább 4 órán keresztül ne távolítsa el.
- 6.8.1.2. A véradást követő 12 órán belül veszélyes tevékenységet ne folytasson.
- 6.8.1.3. Étkezzon véradás után és igyon a szokásosnál több folyadékot a következő 4 óra folyamán.
- 6.8.1.4. Ha dohányos, legalább 1-2 óra hosszat ne dohányozzon.
- 6.8.1.5. Ha a karja vérzik, a vérvétel helyére gyakoroljon nyomást, ha szédül, feküdjön le, vagy üljön le úgy, hogy fejét térde közé hajtja.
- 6.8.1.6. A véradással kapcsolatos panasz, vagy 6 héten belüli megbetegedés esetén tájékoztassa a vérellátót.

6.8.2. A zsákrendszer vérvételi csőszakaszát hegesztéssel le kell zárni, és az aktuális előírásoknak megfelelően mintaszegmenseket kell kialakítani. A levett vért védőtasakban, 20-24°C -on kell tárolni és szállítani a vérkészítmény előállításig.

6.8.3. A dugóval lezárt vérminta csöveket sorba rendezve, kémcsőállványba állítva, biztonságos konténerbe (merev falú, fertőtleníthető doboz; hűtőtáska stb.) helyezve kell szállítani.

6.8.4. A véregységek, a hozzájuk tartozó vérminták, valamint a kiegészítő vizsgálatok számára levett vérminták átadásakor csatolni kell a vonatkozó vérvételi sorszámokat tartalmazó szállítólevelet.

6.8.5. A vér vételét végző egységnek el kell végeznie az adatok beküldését a központi adatbázisba.

6.8.6. A véradó kérésére a véradás megtörténtéről és a véradással eltöltött időről igazolást kell adni.

6.8.7. A véradó kérésére a levett vérből végzett vizsgálatok eredményeit részére ki kell adni.

